

Ljubljana, junij 2023

Spoštovani sindikalni zaupnice in zaupniki,

s tokratnimi posebnimi Obvestili Glavnega odbora SVIZ vam posredujemo aktualna pojasnila Sviza, ki se nanašajo na okrožnico Ministrstva za vzgojo in izobraževanje (MVI) in zadevajo **plačilo nadomeščani odsotnih strokovnih delavcev**. Vodstva vaših zavodov so v začetku minulega meseca s strani MVI prejela posebno okrožnico o navedeni problematiki in če vas ravnateljji morda doslej še niso seznanili z okrožnico oziroma njeno vsebino, vam v nadaljevanju iz sindikata posredujemo potrebna pojasnila, opozorila in dodatne pomembne informacije.

Prosimo vas, da se z okrožnico MVI in našim dodatnimi pojasnili natančno seznanite tako sami kot to obvestilo delite tudi z vašimi kolegicami in kolegi, člani Sviza v svojih zavodih, obenem pa tudi vodstvom zavoda.

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje je z **okrožnico z dne 5.5.2023**¹ posredovalo šolam pojasnilo, da jim bo **zagotovilo dodatna sredstva za plačilo izvedenih nadomeščani odsotnih strokovnih delavcev**, ne glede na to, ali nadomeščanje izvede ustrezni ali neustrezni učitelj ali drugi strokovni delavec, ki nima učne obveze. Zagotovilo dodatnih sredstev v šolskem letu 2022/23 od 1. 3. 2023 dalje, kakor tudi za prihodnje šolsko leto, je rezultat sklenjenega Stavkovnega sporazuma med Vlado RS in SVIZ Slovenije iz letošnjega marca.

Okrožnica MVI ne seznanja zgolj z zagotovili po dodatnih finančnih sredstvih, ampak tudi pojasnjuje primere, *kdaj je strokovni delavec upravičen do dodatnega plačila za nadomeščanje odsotnega kolega in na kakšen način se izračuna dodatno plačilo (formula)*.

Ker je zapis v okrožnici glede tega nekoliko nejasen, smo **skupaj z MVI takoj oblikovali dodatna pojasnila k okrožnici**, ki jih je MVI 9. 5. 2023 posredovalo vsem šolam. V njih se sklicujejo na okrožnico MVI iz 3. 2. 2022², v osnovi pa navajajo naslednje:

»Izvedba in plačilo nadomeščanj na osnovi stavkovnega sporazuma je enaka, kot je bila v veljavi v času Covida -19 (od 1.1.2022 do 30.6.2022). Glede podrobnejših pojasnil vas zato usmerjamo na okrožnico z dne 3. 2. 2022 (točka B), prav tako lahko iz te okrožnice uporabite priloženi osnutek Dogovora o povečanem obsegu dela in Sklepa o povečanem obsegu dela. Pri čemer za določitev in izračun višine plačila ur povečane učne obveznosti kot nadomeščanja, uporabite formulo uro povečane učne obveznosti v skladu s 19.b členom Uredbe o metodologiji.

¹ Okrožnica Ministrstva za vzgojo in izobraževanje z dne 5. 5. 2023, št. 6030-1/2023/16 ([pripnka](#))

² Okrožnica Ministrstva za vzgojo in izobraževanje z dne 3. 2. 2022, št. 6030-2/2022/19 ([pripnka](#))

Priloga k okrožnici z dne 3. 2. 2022 – vzorec Sklepa o določitvi delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela ([pripnka](#))

Priloga k okrožnici z dne 3. 2. 2022 – vzorec Dogovora o povečanem obsegu dela ([pripnka](#))

Če povzamemo: pouk lahko nadomeščajo ustrezni in neustrezni učitelji in drugi strokovni delavci in za nadomeščanje poučevanja so plačani vsi. Meja povečane učne obveznosti je ob vnosu nadomeščanj v aplikacijo Kpis povečana s 5 PU/teden na 10 PU/teden. Drugi strokovni

delavci, ki sicer nimajo učne obveze in izvedejo nadomeščanje, so plačani za vsako uro nadomeščanja kot povečan obseg dela (formula višine plačila po 19.b členu Uredbe o metodologiji, izplačilo na plačni listi je pod šifro D020).«

Dodatna SVIZ-ova pojasnila k vsebini okrožnice glede plačila nadomeščanj odsotnih strokovnih delavcev:

Nadomeščanje je strokovnim delavcem (učiteljem in drugim) določeno kot opravljanje dela v okviru njihove letne delovne obveznosti.³ Nadomeščanje se odredi v primerih začasnih odsotnosti učiteljev z namenom, da se zagotovi nemoteno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela (predvsem pouka). Vsako uro nadomeščanja, ki se za učence in dijake organizira kot pouk oziroma kot druga oblika organiziranega vzgojno-izobraževalnega dela z učenci⁴ (izhaja iz vpisov ur v dnevniku), je potrebno izvajalcu nadomeščanja upoštevati kot eno izmed njegovih ur tedenske učne obveznosti. Če je izvajalec nadomeščanja učitelj (strokovno ustrezen ali neustrezen za izvedbo vsebine pri uri pouka, ki jo nadomešča)⁵, šteje izvedena ura nadomeščanja kot ena izmed ur njegove tedenske učne obveznosti. Učitelj, ki ob koncu delovnega tedna dejansko preseže z zakonom ali normativi določeno tedensko učno obveznost, je za vse te ure učne obveznosti upravičen do dodatnega plačila.⁶ Dodatno plačilo je urejeno v 22. e členu ZSPJS kot delovna uspešnost iz naslova povečanega obsega dela – kot povečana tedenska učna obveznost (plačna postavka na plačni listi je D070). Formula za

³ Načrtovanje ur nadomeščanj v I. ali v III. stebru ILDN predstavlja le načrtovanje okvirnega števila delovnih ur (na letni ravni), ki jih bo delavec porabil za opravljanje naloge *nadomeščanja*. Razporejanje in načrtovanje delovnih ur po stebrih ILDN nima neposrednega učinka na pravico delavca do izplačila povečane tedenske učne obveznosti. Pravico do izplačila nadomeščanj kot ur povečane tedenske učne obveznosti ureja ZSPJS in Uredba o metodologiji in ne četrti odstavek 44.b člena KPVIZ.

⁴ Glej opombo št. 6.

⁵ Primeri nadomeščanj z neustreznim učiteljem: matematik nadomešča odsotnega slavista in izvede uro slovenščine; neustrezni zaposleni za določen čas 1 leta na podlagi 109. člena ZOFVI – pri nadomeščanju neustreznost nima učinka, gre za izvedeno uro pouka za učence, za učitelja se upošteva kot izvedena ura tedenske učne obveznosti.

Primeri nadomeščanj z ustreznim učiteljem: matematik nadomešča odsotnega slavista in izvede uro matematike. Vsak učitelj lahko nadomešča v podaljšanem bivanju, jutranje varstvo, dopolnili ali dodatni pouk.

Razlog odsotnosti strokovnega delavca (bolniška, nega, dopust, izredna odsotnost, napotitev na drugo delo) nima učinka na pravice strokovnega delavca, ki izvede nadomeščanje.

⁶ Pri srednjih šolah je pri ugotavljanju zgornje meje tedenskega obsega učne obveznosti potrebno poleg zakona in normativov, upoštevati tudi Dogovor, sklenjen ob podpisu Aneksa h KPVIZ (Ur.l. RS, št. 45/17).

Presežek ur tedenske učne obveznosti se ugotavlja na podlagi dejansko izvedenih ur učne obveznosti v posameznem tednu (ne na podlagi pavšalnega števila ur!!). Med ure tedenske učne obveznosti štejejo: ure pouka in ure vsebin, ki v skladu s predpisi štejejo med učno obveznost (v OŠ so to ure dopolnilnega in dodatnega pouka, ure ISP, ure sistemiziranih interesnih dejavnosti, ure sistemizirane DSP, predpisane ure za dan dejavnosti po predmetniku, ure JV v 1. razredu, ure podaljšanega bivanja; v SŠ so to predpisane ure OIV oziroma interesnih dejavnosti po predmetniku).

izračun vrednosti posamezne ure povečane tedenske učne obveznosti je določena z 19.b členom Uredbe o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem

sektorju. Enako velja v primerih, ko nadomeščanje izvede ravnatelj ali pomočnik ravnatelja, ki imata s predpisi določeno tedensko učno obveznost in imata lahko tudi povečano tedensko učno obveznost.

Opozoriti je treba, da dodatno obremenjevanje učiteljev z urami dodatne tedenske učne obveznosti (tudi kot nadomeščanje) omejuje 124. člen ZOFVI. Ta določa, da je strokovni delavec lahko dodatno obremenjen za največ 5 ur dodatne učne obveznosti na teden. Učitelji, ki so zaposleni za krajši delovni čas od polnega, imajo tudi tedensko učno obveznost določeno v sorazmerju z obsegom svoje zaposlitve. Enako pravilo sorazmernosti velja tudi pri obremenjevanju učitelja z dodatnimi urami tedenske učne obveznosti (primer zaposlitve za 70 % v OŠ: učna obveznost se določi v obsegu 70 % od predpisane – namesto 22 ur samo 15,4 ure, in namesto povečanja za 5 ur samo za največ 3,5 ure). Vsako obremenjevanje z urami dodatne tedenske učne obveznosti preko zakonsko določene maksimalne kvote predstavlja kršitev zakona in pravic delavca.

Ugotoviti pa moramo, da zaskrbljujoče razmere v šolah, ki jih zadnja leta spremljamo tako zaradi povečanih zdravstvenih odsotnosti strokovnih delavcev kot tudi zaradi pomanjkanja učiteljskega kadra, zahtevajo zapleteno organizacijo vse pogostejših in številčnejših nadomeščanj med strokovnimi delavci. V šolskih letih 2021/22 in 2022/23 je zagotavljanje nemotenega izvajanja vzgojno-izobraževnega dela (predvsem pouka) prisililo delodajalce, da strokovne delavce obremenjujejo tudi preko dovoljenega obsega povečane tedenske učne obveznosti (več kot +5 ur). Akontativni princip priliva sredstev financiranja z ministrstva na šole vsebuje zgolj sredstva za povečanja do +5 ur povečane učne obveznosti (dopuščeni vnosi v aplikacijo Kpis s strani šol), ne pa tudi morebitnih večjih obremenitev.

S stavkovnim sporazumom iz letošnjega marca se je ministrstvo zavezalo, da bo od marca dalje (do letošnjega junija in ponovno v novem šolskem letu) zagotavljalo sredstva tudi za ure povečane tedenske učne obveznosti, ki presegajo z zakonom določeno kvoto. Vsak učitelj, ki tako nadomešča in v okviru delovnega tedna opravi ure povečane učne obveznosti (tudi z nadomeščanji), je upravičen do izplačila vseh ur povečane učne obveznosti, ki so dejansko nastale, in ne zgolj do +5.⁷ Pri izplačilu ur povečane učne obveznosti nad +5 ministrstvo v okrožnici šolam predlaga, da se na plačnih listah učiteljev izplačilo teh ur ne izkazuje pod postavko D070, temveč pod postavko D020. Torej: ure povečane tedenske učne obveznosti do +5 se obračuna po formuli 19.b člena Uredbe in izplača na postavki D070 na plačni listi. Ure povečane tedenske učne obveznosti nad +5 pa se obračuna po formuli 19.b člena Uredbe in izplača na postavki D020 na plačni listi.

V primerih, ko se nadomeščanje pouka organizira s strokovnimi delavci, ki po predpisih nimajo določene tedenske učne obveznosti (knjižničarji, svetovalni delavci), se jim nadomeščanje

⁷ Primer: učitelj v OŠ ima v šolskem letu določenih 24 ur tedenske učne obveznosti (22 + 2 uri povečanja). V konkretnem tednu opravi vse svoje ure po urniku (24 ur) in je še petkrat razporejen na nadomeščanje (opravi še 5 ur učne obveze). Skupaj je v tednu opravil 29 ur učne obveze. Za ta teden je upravičen do izplačila povečane učne obveznosti za 7 ur.

določi na podlagi sklepa in dogovora iz 22.e člena ZSPJS, in sicer kot povečan obseg dela⁸. Strokovni delavec, ki je izvedel nadomeščanje pouka kot povečan obseg dela, je upravičen do plačila delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela v skladu z 22.e členom ZSPJS (plačna postavka na plačni listi je D020). Tudi v teh primerih se urna postavka izvedenega nadomeščanja določi in obračuna v skladu s formulo za izračun vrednosti posamezne ure povečane tedenske učne obveznosti po 19.b členu Uredbe o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju. Zgornji limit izplačil delovne uspešnosti za povečan obseg dela je 20 odstotkov osnovne plače javnega uslužbenca. Enako velja v primerih, ko nadomeščanje izvede ravnatelj ali pomočnik ravnatelja, ki v skladu s predpisi nimata določene tedenske učne obveznosti.

Sindikalne zaupnike opozarjamo, naj bodo pozorni pri obračunu plač zaposlenih v delu, ki se nanaša na ure povečane tedenske učne obveznosti. Delavci imajo v skladu s področno kolektivno pogodbo (KPVIZ) pravico delodajalcu zastaviti pisno vprašanje glede svoje plače, delodajalec pa je dolžan v roku 30 dni pisno podati pojasnilo o posameznih elementih plače. Tudi o obsegu ur povečane učne obveznosti in izplačilu le-teh.

Posebej velja opozoriti, da dosedanje tolmačenje, ki smo ga v Svizu pogosto zasledili na šolah (da se ure nadomeščanja zgolj vpisujejo v t. i. »tretji steber« ILDN in se ne plačujejo), ni pravilno in predstavlja kršitev pravic delavca do plačila ur povečane tedenske učne obveznosti. V kolikor vpisane ure nadomeščanja v tretji steber predstavljajo tudi dejansko povečano število ur tedenske učne obveznosti v posameznem tednu, je delavec upravičen do dodatnega plačila v skladu z ZSPJS in 19.b členom Uredbe.⁹

S spoštovanjem,

Strokovna služba GO SVIZ

⁸ Izvajanje pouka in ur učne obveznosti ni redna delovna naloga teh strokovnih delavcev. Gre za povečano obremenitev z nalogami drugega delovnega mesta (iz DM učitelj).

⁹ Za vsa nadomeščanja, ki so opravljena znotraj ur redne tedenske učne obveznosti, prejema učitelj plačilo osnovne plače. Za vsa nadomeščanja, ki presežejo število ur redne tedenske učne obveznosti pa prejme poleg osnovne plače (za delovno uro), še dodatno plačilo delovne uspešnosti povečane tedenske učne obveznosti.